

Opgave 4 – Aarde: Torres del Paine

Bestudeer de bronnen 1 tot en met 3 uit het bronnenboekje die bij deze opgave horen.

Gebruik bron 1 en de atlas.

Het Painemassief in het zuidelijke deel van het Andesgebergte bestaat voor een groot deel uit granaat.

- 3p **14** Beschrijf in drie stappen het ontstaan van granaat in dit deel van het Andesgebergte aan de hand van de plaattektonische situatie.

Bovenop het granaat bevindt zich in het Painemassief sedimentgesteente uit het Krijt (zie de bronnen 1 en 3).

- 2p **15** Beschrijf de wijze waarop dit sedimentgesteente is ontstaan.

Gebruik bron 3 en de atlas.

De laatste circa 200.000 jaar is het uiterlijk van het landschap van de Torres del Paine vooral gevormd door erosie.

- 1p **16** Welke vorm van erosie heeft het uiterlijk van het landschap in deze periode het sterkst bepaald?

Gebruik de atlas.

In het zuiden van Patagonia liggen op korte afstand van elkaar een gebied dat heel veel neerslag ontvangt en een gebied dat heel weinig neerslag ontvangt.

- 3p **17** Beschrijf de wijze waarop deze grote verschillen in neerslag ontstaan.

Opgave 4 – Aarde: Torres del Paine

bron 1

Patagonia en Torres del Paine

Patagonia is een gebied in het zuiden van Chili en Argentinië met een grote diversiteit aan natuurlandschappen. De plantengroei varieert van regenwoud in het westen, tot hooggebergtevegetatie in het Andesgebergte en woestijn in het oosten.

Het Nationaal park Torres del Paine is ruim 1.800 km² groot en alle landschappen en ecosystemen van Patagonia zijn er vertegenwoordigd. De kern van het park wordt gevormd door het Painemassief, een gebergte van ruim 3.000 meter hoog. De toppen van dit gebergte worden gevormd door donkere kalksteen uit het Krijt en granaat van ongeveer twaalf miljoen jaar oud.

bron: Cito

bron 2

Ligging van Torres del Paine in Patagonia

vrij naar: De Grote Bosatlas

bron 3

Landschap in Torres del Paine

vrij naar: <http://upload.wikimedia.org>

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.